

1. Definicja szkoły:

Szkoła (łac. schola) – instytucja oświatowo-wychowawcza, zajmująca się kształceniem, opieką i wychowaniem w państwie, a także siedziba (budynek) tej instytucji oraz jej uczniowie i personel. Szkoła jest podstawą jednostek działających w systemie oświaty.

Szkoła i placówka może być szkołą i placówką publiczną albo niepubliczną. Oznacza to, że niepubliczne szkoły podstawowe już z mocy ustawy posiadają uprawnienia szkoły publicznej – nie mają zatem one obowiązku wystąpienia o ich nadanie. Uprawnienia te bowiem należą się tym szkołom z mocy samej ustawy. Rzecz jest w tym bowiem, iż w obrocie nie może istnieć szkoła podstawowa nieposiadająca takich uprawnień – nawet gdy jest placówką niepubliczną.

2. Organy założycielskie:

Szkoła i placówka może być zakładana i prowadzona przez: 1) jednostkę samorządu terytorialnego; 2) inną osobę prawną; 3) osobę fizyczną.

Jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwa) mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Do zadań gminy należy zakładanie i prowadzenie: 1) publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi, 2) przedszkoli specjalnych, 3) innych form wychowania przedszkolnego, 4) szkół podstawowych, 5) gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi.

Do zadań powiatów należy zakładanie i prowadzenie: 1) szkół podstawowych specjalnych, 2) gimnazjów specjalnych, 3) szkół ponadgimnazjalnych, tj. trzyletniej zasadniczej szkoły zawodowej, trzyletniego liceum ogólnokształcącego, czteroletniego technikum, szkoły policealnej, 4) trzyletniej szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, 5) szkół sportowych i mistrzostwa sportowego (bez względu na typ szkoły), 6) placówek oświatowo-wychowawczych, w tym schronisk młodzieżowych, 7) placówek kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, 8) poradni psychologiczno-pedagogicznych, 9) młodzieżowych ośrodków wychowawczych, 10) młodzieżowych ośrodków socjoterapii, 11) specjalnych ośrodków szkolno-

wychowawczych, specjalnych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, 12) burs szkolnych.

Szkoły i placówki oświatowe **nie posiadają osobowości prawnej**, gdyż zgodnie z art. 33 KC osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną. Szkoły i placówki oświatowe takiej osobowości prawnej nie posiadają.

3. Zadania organu prowadzącego szkołę lub placówkę:

Organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 3) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 4) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej,
- 5) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 6) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

4. Cechy szkoły publicznej:

Szkołą publiczną jest szkoła, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- 2) przeprowadza rekrutacje uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.
- 4) realizuje:

a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w zawodach,

b) ramowy plan nauczania;

5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów,

Szkoły publiczne umożliwiają uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych.

5. Uprawnienia szkół publicznych:

Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej jeżeli:

1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe

2) realizuje zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu;

3) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów,

4) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych;

5) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,

6) zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych.

6. Typy szkół:

1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

1) ośmioletnia szkoła podstawowa;

2) szkoły ponadpodstawowe:

a) czteroletnie liceum ogólnokształcące,

b) pięcioletnie technikum,

c) trzyletnia branżowa szkoła I stopnia,

d) trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,

e) dwuletnia branżowa szkoła II stopnia,

f) szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

W systemie oświaty działają także inne typy szkół:

1) szkoły muzyczne:

a) ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia – szkoły o ośmioletnim cyklu kształcenia, w których jest realizowane kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, a w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin ósmoklasisty oraz egzamin końcowy, dające podstawy wykształcenia muzycznego,

b) ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia – szkoły o sześcioletnim cyklu kształcenia, w których jest realizowane kształcenie ogólne w zakresie klas VII i VIII szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego oraz w klasie II przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, umożliwiający uzyskanie dyplomu ukończenia szkoły, potwierdzającego uzyskanie tytułu zawodowego muzyka po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

2) licea sztuk plastycznych – szkoły o pięcioletnim cyklu kształcenia, realizujące kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, umożliwiające uzyskanie dyplomu ukończenia szkoły, potwierdzającego uzyskanie tytułu zawodowego plastyka po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

3) ogólnokształcące szkoły baletowe – szkoły o dziewięcioletnim cyklu kształcenia, w których jest realizowane kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego oraz w klasie V przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, umożliwiający uzyskanie dyplomu ukończenia szkoły, potwierdzającego uzyskanie tytułu zawodowego tancerza po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

7. Pozostałe placówki systemu oświaty:

- placówki wspierające szeroko rozumiany proces kształcenia, które mają umożliwić dostosowanie procesu kształcenia do konkretnych potrzeb ucznia, zapewnią pomoc psychologiczno-pedagogiczną, a także wsparcie w trudnych sytuacjach życiowych, tak aby umożliwić realizację procesu kształcenia.

Są to: 1) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu; 2) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki; 3) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

- Kolejną grupę jednostek oświatowych stanowią placówki, które zapewniają uczniom rozwijanie zainteresowań i zajęcia w czasie wolnym od nauki, a uczniom dorosłym podnoszenie kwalifikacji. Należą do nich: 1) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego, 2) placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, 3) placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych.
- Czwartą grupę stanowią placówki, których zadanie polega na podnoszeniu kwalifikacji kadr oświaty i są to: 1) placówki doskonalenia nauczycieli, 2) biblioteki pedagogiczne, 3) kolegia pracowników służb społecznych.

8. Poziomy wykształcenia

Wykształcenie **podstawowe** posiada osoba, która:

- 1) ukończyła szkołę podstawową albo
- 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania

odpowiada ostatniej klasie szkoły podstawowej, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne,

3) ukończyła podstawowe studium zawodowe.

Wykształcenie **zasadnicze branżowe** posiada osoba, która:

1) ukończyła branżową szkołę I stopnia albo

2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia oraz:

ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub

posiada świadectwo potwierdzające kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, lub

uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Wykształcenie **średnie branżowe** posiada osoba, która:

1) ukończyła branżową szkołę II stopnia albo

2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia, a także:

a) ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia,

b) posiada świadectwo potwierdzające kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, lub

c) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

Wykształcenie **średnie** posiada osoba, która:

ukończyła szkołę ponadpodstawową, uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie liceum ogólnokształcącego, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, ukończyła szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkół zawodowych, zasadniczych szkół zawodowych oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem

umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi,